

عملکرد امور دام و تولید محصولات دامی در سال ۹۹ - ۹۸

از تولیدات شاخص محصولات کشاورزی استان اصفهان می توان به شیرخام با تولید حدود ۱/۵ میلیون تن (یک میلیون و پانصد هزار تن) در سال (رتبه اول کشور)، گوشت مرغ با تولید حدود ۱۹۰ هزار تن در سال و تخم مرغ ۱۰۵ هزار تن در سال (رتبه دوم)، گوشت قرمز با تولید ۷۱ هزار تن در سال (رتبه سوم)، عسل ۷ هزار تن در سال (رتبه چهارم)، گوشت بوقلمون ۱۴ هزار تن در سال (رتبه اول)

وضعیت واحدهای پرورش دام، عملکرد و رتبه های کشوری

استان اصفهان یکی از قطب های مهم تولید محصولات دامی در کشور است که با وجود دامداران سخت کوش و هوشمند توانسته است از نظر تولید شیر خام در کشور رتبه اول را با تولید سالیانه حدود ۱/۵ میلیون تن و همچنین رتبه ی اول در زمینه تولید شیر به ازای هر رأس گاو شیری را کسب نماید و با تولید ۷۱ هزار تن گوشت قرمز در سال رتبه سوم کشوری را به خود اختصاص داده است.

استان از نظر تعداد گاوداری شیری، با تعداد حدود ۲۴ هزار واحد دامداری و حدود ۶۰۰ هزار رأس گاو شیری و نیز از نظر ارزش اصلاحی گاو شیری اصیل و افزایش بهره وری در گاوداریهای صنعتی، رتبه اول کشور را دارا می باشد.

در راستای افزایش بهره وری و اقتصادی شدن پرورش گوسفند و بز و ازدیاد تولید گوشت قرمز و شیر بز، با اجرای طرح اصلاح نژاد گوسفند و بز در واحدهای بسته از طریق تلاقی با گوسفند اصیل رومانوف و بز های اصیل سانن و آلپاین زمینه های مساعد فراهم و یک پایگاه اصلاح نژادی گوسفند و بز در استان راه اندازی شده است.

در استان مراکز تخصصی پرورش تلیسه شیری وجود دارد که تأمین کننده ی تلیسه ممتاز برای سایر استانها می باشد، همچنین اولین مراکز تولید جنین وسلول (مواد ژنی) گاو ماده شیری برتر ایجاد شده است و می تواند جنین های برتر تولیدی را به سایر استانها و کشورهای منطقه جهت انتقال جنین در گله های شیری صادر نماید.

برخی اقدامات مهم انجام شده در امور دام:

- ۱- ساماندهی شبکه تلیح مصنوعی استان با تشکیل انجمن صنفی مأموران مجاز تلیح مصنوعی، به منظور توسعه عملیات اصلاح نژادی در دامداری های روستایی و خدمات رسانی بهتر و بیشتر به واحدهای دامی روستایی
- ۲- راه اندازی پایگاه اصلاح نژاد دام سبک استان، به منظور توسعه ی عملیات اصلاح نژادی گوسفند و بز با مشارکت اتحادیه و شرکت تعاونی گوسفنداری شهرستان شهرضا و هدف گذاری تلیح مصنوعی حداقل تعداد ۳۰۰۰ رأس گوسفند و بز در استان

برخی اقدامات مهم در دست اجرا:

۱- هدایت سرمایه گذارینها به سمت اجرای طرحهای کم آب بر در استان، مثل طرح های پرورش گوسفند و بز اصلاح شده (رومانوف و بز های سانن، آلاین و مورسیا) و یا پرواربندی بره و شتر

۲- تشکیل زنجیره های تولید شیر روستایی با مشارکت مستقیم شرکتهای تعاونی گاوداران شهرستانها و تشکیل هسته های اجرایی DHI در این شرکتهای به منظور ارتقاء بهره وری، حفظ و تداوم تولید در واحدهای روستایی حفظ اشتغال در روستاها و حفظ توازن تولید بین دامداریهای روستایی و صنعتی با توجه به اهداف پدافند غیر عامل در کشور و جایگزینی تدریجی پرورش دام سنگین با بزهای شیری خالص و یا دورگ، با توجه به اینکه پرورش بز، نیاز به آب و علوفه کمتر داشته و می تواند در منازل روستایی اقتصادی باشد.

۳- تشکیل زنجیره ارزش تولید گوشت قرمز در استان با مشارکت تشکلهای دامی و عشایری در استان به منظور ساماندهی تولید، برند سازی و عرضه گوشت قرمز تولیدی استان در بازارهای داخلی و صادرات آن و بازگشت ارزش افزوده حاصل از آن به حساب تولید کنندگان.

جدول آمار و عملکرد امور دام استان

نام دام / دامداری / محصول	واحد	تعداد / مقدار
دام سبک (گوسفند و بز)	راس	۳۵۰۰۰۰۰
دام سنگین (گاو و گوساله)	راس	۵۹۶۰۰۰
شتر	نفر	۱۰۰۰۰
دامداری صنعتی شیری و گوشتی	باب	۱۱۷۳
دامداری نیمه صنعتی	باب	۲۲۶۸۷
تولید گوشت قرمز سال ۹۹	تن	۷۱۰۰۰
تولید شیر خام سال ۹۹	تن	۱۴۸۵۰۰۰

۲- وضعیت واحدهای پرورش طیور ، سایر ماکیان ، عملکرد و رتبه کشوری

- تعداد ۱۸۵۰ واحد مرغداری گوشتی با ظرفیت حدود ۳۷ میلیون قطعه در دوره و تولید سالانه گوشت مرغ ۱۶۳ هزار تن هزارتن و کل گوشت طیور ۱۹۱ هزارتن ، **رتبه اول** در ظرفیت تولید و **رتبه دوم** تولید گوشت مرغ در کشور
- تعداد ۲۱۰ واحد فعال تولید تخم مرغ با ظرفیت ۱۳ میلیون قطعه و تولید سالانه ۱۱۰ هزار تن تخم مرغ و **رتبه دوم** کشور در ظرفیت و تولید تخم مرغ
- تعداد ۱۵ واحد فعال مرغ مادر گوشتی با ظرفیت ۷۰۰ هزار قطعه و تعداد یک واحد مرغ مادر تخمگذار با ظرفیت ۳۲۷۰۰ قطعه و تولید سالانه حدود ۶۵ میلیون تخم مرغ نطفه دار
- تعداد ۵۰ واحد پالت تخم گذار به ظرفیت ۳ میلیون و ۱۰۰ هزار قطعه
- تعداد ۱۱۹ واحد فعال پرورش بوقلمون گوشتی با ظرفیت ۸۱۰ هزارقطعه و تولید سالانه حدود ۱۴ هزار تن گوشت بوقلمون و **رتبه اول** کشور در تولید گوشت بوقلمون
- تعداد ۲ واحد بوقلمون مولد با ظرفیت ۱۵۵۰۰ قطعه و تولید سالانه یک ونیم میلیون قطعه جوجه یکروزه بوقلمون گوشتی
- تعداد ۶۰ واحد شترمرغ فعال در استان با ظرفیت ۳۰۰۰۰۰ قطعه شترمرغ و تولید سالانه ۱۳۰۰ تن گوشت شترمرغ و **رتبه اول** تولید گوشت شترمرغ
- تعداد ۱۶ واحد بلدرچین فعال با ظرفیت حدود یک میلیون و دویست هزار قطعه و تولید سالانه ۱۴۰۰ تن گوشت بلدرچین و تعداد ۴ واحد پرورش کبک به ظرفیت ۵۳۰۰۰۰ قطعه و تولید سالانه ۱۰۵ تن گوشت کبک
- مرکز اصلاح نژاد مرغ بومی در استان با تولید سالانه یک میلیون و سیصد هزار قطعه جوجه یکروزه بومی و **رتبه اول** تولید جوجه بومی اصلاح شده در کشور
- تعداد ۱۲ واحد مرغ مادر رنگی به ظرفیت ۱۲۰۰۰۰۰ قطعه و تولید سالانه ۶۰ میلیون جوجه رنگی

واحدهای پرورش طیور، سایر ماکیان استان اصفهان، عملکرد و رتبه کشوری

رتبه کشوری	تولید سالیانه	ظرفیت (قطعه)	تعداد واحد	نوع طیور
رتبه اول ظرفیت تولید رتبه دوم گوشت تولیدی	۱۶۳ هزار تن گوشت	۳۶/۵ میلیون	۱۸۵۰	مرغ گوشتی
رتبه دوم در ظرفیت و تولید تخم مرغ	۱۰۵ هزار تن تخم مرغ	۱۳ میلیون	۲۱۰	مرغ تخمگذار
	۶۰ میلیون تخم مرغ نطفه دار	۷۰۰ هزار	۱۵	مرغ مادر گوشتی
	۴/۵ میلیون تخم مرغ نطفه دار	۳۲۷۰۰	۱	مرغ مادر تخمگذار
رتبه اول	۱۴ هزار تن گوشت	۸۱۰۰۰۰	۱۱۹	بوقلمون گوشتی
	۱/۵ میلیون تخم مرغ نطفه دار	۱۵۵۰۰	۲	بوقلمون مادر
رتبه اول	۱۳۰۰ تن گوشت	۳۰۰۰۰	۶۰	شترمرغ
	۱۴۰۰ تن گوشت	۱/۲ میلیون	۱۲	بلدرچین
	۱۰۵ تن گوشت	۵۳۰۰۰	۴	کبک
رتبه اول	۱/۳ میلیون جوجه یکروزه	۳۳۰۰۰	۱	مرغ مادر بومی
رتبه ششم	۲۰ تن پيله تر			کرم ابریشم

سیاست های بخش امور طیور

با توجه به روند رو به افزایش تولیدات طیور در زمینه تأمین، تولید و توزیع محصولات نهایی و همچنین پیشرفت های مدیریتی که در زمینه نحوه اداره نگاههای فعال در صنعت صورت پذیرفته است، ایجاد ساختارهای جدید متناسب با وضعیت کنونی صنعت را اجتناب ناپذیر مینماید. ساماندهی واحدهای پرورشی طیور غیر مجاز، اجرای تغییرات به منظور دستیابی به توسعه پایدار همراه با رقابتپذیرتر کردن این صنعت است، به گونه های که حجم تسهیلات بانکی، یارانهها و همچنین نگاه به صادرات براساس استفاده حداکثری از ظرفیتهای موجود شکل بگیرد.

شناسایی، هویت بخشیدن و حمایت از شرکتهای دارای ساختار تولید زنجیره ای در راستای ساماندهی و بهبود مستمر محیط کسب و کار از سیاستهای بخش امور طیور معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد استان اصفهان است. در این راستا زنجیره های تولید در استان معرفی می گردند.

نوع زنجیره	تعداد	توضیحات
تولید گوشت بوقلمون	۲ زنجیره	از ۳ زنجیره فعال تولید گوشت بوقلمون در کشور ۲ زنجیره در استان اصفهان می باشند
تولید گوشت مرغ	۱ زنجیره	

۳- وضعیت واحدهای زنبور عسل، عملکرد و رتبه کشوری

- استان اصفهان از استانهای زنبور خیز کشور است که با تعداد بالغ بر ۹۲۰ هزار کلنی حدود ۹٪ جمعیت زنبور عسل کشور را در بر دارد و با تولید حدود ۷ هزار تن عسل حائز مقام چهارم از نظر تعداد کلنی و تولید عسل است.

- از نظر تعداد زنبوردار هفتمین استان کشور است بطوریکه بیش از ۴۶۰۰ نفر مستقیماً به شغل زنبورداری مشغولند که سرانه هر نفر تعداد ۱۹۸ کلنی است و از این نظر رتبه دوم را داراست و تعداد زیادی نیز به طرق مختلف از مشاغل جانبی این صنعت ارتزاق می نمایند مانند کارگاههای کندوسازی، ساخت لوازم زنبورداری، آج موم، بسته بندی عسل، عسل فروشان و غیره و همچنین متخصصانی که از فرآورده های جانبی این حشره سودمند در ساخت داروها و درمان بیماریهای مختلف استفاده می کنند.

جدول تولیدات زنبور عسل

ردیف	نوع محصول	تولید(تن)	رتبه کشوری
۱	عسل	۷۳۵۸	چهارم
۲	گرده گل	۲۵	چهارم
۳	موم	۱۸۰	سوم
۴	بره موم	۱۰	پنجم